

dichtbij

WIN!
een megacoole
'Hoos'tas

Ook

Kinderbegeleiders Ann & Hilde:
"De liefde voor de kleintjes
is onze drijfveer"

Urenlang op de schoolbus?
In Roeselare hebben ze
alternatieven gevonden!

**Joost over inclusief onderwijs
in Rwanda**

Michel Beels:

**ONDERNEMEN DOE JE
NOOIT ALLEEN.**

**Hendrik Delaruelle, directeur
van het Vlaams Welzijnsverbond,
over wachtlijsten, personeelstekorten
en COVID-19**

VERSCHIJNT 4 KEER PER JAAR
MAA - JUN - OKT - DEC
12de JAARGANG
DECEMBER 2021 #57

Broeders van Liefde
GEÏNSPIREERD VERBONDEN

TE WEINIG PLAATSSEN, TE WEINIG KEUZE, TE WEINIG INFORMATIE

WIE IS ILSE HERMANS?

- // Ilse Hermans is sinds 2009 directeur van BuBaO Sint-Rafaël in Sint-Job-in't-Goor.
- // Ze is mama van Rik en Jozefien en moeti van Gustaaf.
- // Ilse geniet van muziek, theater, dans, citytrips, boeken, tooghangen, terrasjes, de zee, de maan.
- // Ze is gefascineerd door mensen, groot en klein.

Wachlijsten in zorg en onderwijs zijn een drama voor wie erop terecht komt. Het moet een topprioriteit zijn om ze weg te werken, met man en macht en met schouders die ze allemaal kunnen dragen. Nochtans was het enkele jaren geleden anders. Het M-decreet dat vanaf september 2015 in voege trad, deed onze school op zijn grondvesten daveren. BuBaO Sint-Rafaël is een type 2 school, voor kleuters en lagere schoolkinderen met een matige tot ernstige mentale beperking. Vanaf de invoering van het M-decreet verminderde het aantal leerlingen drastisch. Collega's werden gereffecteerd op een moment dat onze nieuwbouw werd opgestart. Het was onzeker of de klaslokalen gevuld zouden raken.

Vier jaar later draaide de situatie zich om. Er stroomden opnieuw leerlingen naar het buitengewoon onderwijs. Voor het schooljaar 2020-2021 moesten we ons in juni 2020 al volzet verklaren. Dat hadden we nog nooit meegemaakt. Een school die elk jaar volzet is, heeft een stabiele personeelsgroep, een stabiele organisatie. Maar een school die elk jaar volzet is, bezorgt ook stress aan toekomstige

ouders, CLB's, thuisbegeleidingsdiensten, het gewoon onderwijs. Ouders krijgen geen fijne boodschap: hun kind heeft buitengewoon onderwijs nodig, een onbekende wereld voor veel ouders en dan blijkt die nog ontoegankelijk te zijn ook. De grote vakantie start, maar het is geen ontspannende vakantie als je geen school vindt voor je kind. Kinderen worden thuis opgevangen, ouders

kunnen niet meer gaan werken, hun sociale leven valt stil. De teleurstelling dat je je kind niet kan geven waar het nood aan heeft, waar het recht op heeft, weegt zwaar. Dat je op een wachtlijst staat, is geen troost. Ouders hebben vertrouwen in ons onderwijssysteem. Maar als het advies van de klassenraad ervoor zorgt dat je kind geen school meer heeft, verandert dat vertrouwen in onbegrip.

Ouders krijgen geen fijne boodschap: hun kind heeft buitengewoon onderwijs nodig, een onbekende wereld voor veel ouders en dan blijkt die nog ontoegankelijk te zijn ook

colofon

Dichtbij

is een uitgave van de Groep Broeders van Liefde. De Groep overkoepelt verschillende initiatieven zoals Menas, Fracarita Belgium en de organisatie Broeders van Liefde die de begeleiding en de verzorging opneemt voor kinderen, jongeren en volwassenen in de sectoren onderwijs, zorg (geestelijke gezondheidszorg en ouderenzorg), sociale economie, welzijn (orthopedagogische zorg en kinderdagverblijven) en buitengewoon onderwijs.

Redactieraad:

Jan Decoene, Mattias Devriendt, Filip Erkens, Raf Missorten, Julie Goditiaboïs en Nikkie Steyaert.

Hoofdredacteur:

Nikkie Steyaert

Verantwoordelijke uitgever:

Koen Oosterlinck, Stropstraat 119, 9000 Gent

Abonnement:

Dichtbij verschijnt 4 keer per jaar en is gratis voor alle medewerkers van de Broeders van Liefde. Wil je een abonnement? Neem dan contact op met het redactiesecretariaat.

Oplage:

13.500 ex.

Redactiesecretariaat:

Nikkie Steyaert, Stropstraat 119, B-9000 Gent
T 09 241 45 45
nikkie.steyaert@broedersvanliefde.be

Vormgeving:

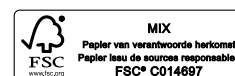
Filip Erkens

Druk:

Perka

🏠 www.dichtbijmagazine.be

📘 www.facebook.com/broedersvanliefde

start

inspirerende initiatieven

Tegen menstruatiearmoede

📍 Visitatie, Mariakerke

In secundaire school Visitatie te Mariakerke hangt er sinds 27 september een kastje met gratis menstruatieproducten. Uit het kastje kunnen leerlingen discreet maandverbanden, tampons en zelfs ondergoed halen. Dit kadert in een proefproject van Stad Gent tegen menstruatiearmoede, waar zeven scholen aan deelnemen. Isabel Boonaert, leerlingenbegeleiding 1ste graad in Visitatie: “We besteden als school al geruime tijd aandacht aan gelijke kansen en (menstruatie) armoede. Leerlingen konden reeds terecht op het leerlingensecretariaat voor maandverbanden, maar met het kastje willen we de drempel verlagen en de producten toegankelijker maken voor alle leerlingen die er nood aan hebben. Het kastje zelf hangt in het bureau van de leerlingenbegeleiding en wordt door de leerlingenbegeleiding beheerd en aangevuld. Dat helpt, want door de goede vertrouwensrelatie durven leerlingen ze halen, vragen stellen en open over menstruatie communiceren, al heerst er wel nog veel onwetendheid over het thema. Daarom zetten we nu ook nog meer in op sensibilisering met behulp van educatieve pakketten. De pakketten zijn gericht op de eerste graad B-stroom, maar in de toekomst willen we ze verder uitbreiden en er in alle graden mee aan de slag gaan.”

REDACTIE EN FOTOGRAFIE: ANNELIES SCHEPENS

Kalender 2022

Fracarita Belgium

2022 is in zicht, tijd voor een nieuwe Fracarita staankalender (21 x 15 cm)! De kalender kost 10 euro en de opbrengst zal gebruikt worden voor grote noodzakelijke infrastructuurwerken in “Home de la Vierge des Pauvres” (HVP) in Gatagara, een groot orthopedisch centrum in Rwanda voor kinderen en jongeren met een fysieke beperking. Wil jij graag helpen met het verkopen van kalenders? Scan de QR-code en vul het formulier in! Je kan er natuurlijk ook gewoon eentje voor jezelf bestellen.

FOTO: JOOST VAN HEESVELDE

*De kalender is een initiatief van logopediste Marleen Vandamme (BuBaO Sint-Idesbald, Roeselare).

Kalenders kopen of verkopen?
Scan de QR-code en vul het
formulier in!

Cultuursensitieve zorg

Cultuursensitieve zorg, er wordt binnen PC Sint-Alexius hard op ingezet. Cultuur heeft namelijk veel invloed op geestelijke gezondheid, ziektebeelden, symptomen en de manier waarop cliënten met hun ziekte omgaan. Aangezien psychiatrische ziekenhuizen steeds vaker te maken hebben met opnames van mensen met een niet-Europese migratieachtergrond, wordt gespecialiseerde, cultuursensitieve zorg des te belangrijk. Daarom werd hierover een nieuwe website gelanceerd, met mogelijkheid tot inschrijven op een gratis nieuwsbrief. Surf snel naar www.cultuursensitieveggz.be

REDACTIE: DIENST COMMUNICATIE, ILLUSTRATIE: LAURA MATIKAINEN

Coming soon: Medewerkersbevraging zorg en centrale diensten

Oe est, oewist, wei gi het? Dat willen we van jou te weten komen! Van 17 januari tot 6 februari 2022 kunnen alle medewerkers actief in één van de voorzieningen van de groep Broeders van Liefde in de sector zorg én van de centrale diensten de driejaarlijkse medewerkersbevraging invullen, die peilt naar tevredenheid, engagement en motivatie. De resultaten worden volledig anoniem verwerkt door het extern onderzoeksbureau BING Research en worden gebruikt om positieve veranderingen na te streven op de werkvloer. Laat ook jij graag je stem horen? Vul de bevraging dan zeker in!

Een straffe school!

📍 Ziekenhuisschool De Radar, Asster, Sint-Truiden

Ziekenhuisschool De Radar werd geselecteerd als één van de 15 finalisten voor de 'strafste school' van MNM. Directeur Kenneth Vansichen: "Het was bij ons geen ontvangst met go carts en veel drukte, maar wel met veel warmte en een enthousiast team dat er echt voor gaat om jongeren in een moeilijke situatie op de best mogelijke manier te ontvangen. Op de dag van het jurybezoek hadden we de gang van de school volgehangen met ballonnen, met daaraan briefjes met een boodschap van onze jongeren: Ook als het leven even wat moeilijker gaat, kan er hier nog geleerd worden. Dat ging bij de jury niet onopgemerkt voorbij. Ook de grote, maar laagdrempelige aandacht die we hebben voor de mentale gezondheid van onze leerlingen werd in het juryverslag in de verf gezet. We zijn uiteindelijk niet de 'strafste school' geworden, maar we hebben wel bewezen dat we een warme school zijn. Dat vind ik minstens even belangrijk."

REDACTIE: KENNETH VANSICHEN, FOTO: PAULIEN PLESSERS

Gwenda Dever

📍 Multifunctioneel centrum Styrka in Gent

Genomineerd door Liesbeth De Wilde omwille van haar gulle bulderlach, haar luisterend oor, haar positieve mindset en verbindende vaardigheden.

“

Dankzij Liesbeth werd ik geïntroduceerd in de werkgroep waardering. We zetten met alle leden van de werkgroep allerhande creatieve acties op poten om de collega's een pluim te geven, soms zelfs letterlijk want ooit nietten we een pluim aan hun loonbrieven. Vorige winter deelden we handschoenen uit met een hartje erop, het logo van onze werkgroep. Het werd een hartverwarmend symbool voor zorg dragen voor elkaar. We vergeten zeker de collega's niet die door ziekte of andere redenen langdurig thuis zijn, zo krijgen ze het gevoel dat ze verbonden blijven met MFC Styrka. Niemand wordt vergeten.

Sigrid Van Lierde

📍 PC Ariadne in Lede

Genomineerd door het team van Vicero 2: "Omdat ze 40 jaar lang het beste van zichzelf heeft gegeven en er altijd voor ons was. Wij wensen Sigrid een welverdiend pensioen en zullen haar reisverhalen missen!"

“

PC Ariadne was mijn eerste en enige werkgever. Ik begon er als verpleegkundige en werd daarna hoofdverpleegkundige. De omschakeling was in het begin aanpassen, maar ik heb me de beslissing nooit beklagd. Ik heb altijd mogen werken met een heel goed team; 'mijn mensen' noem ik ze. Mensen die de corebusiness van verpleegkunde ten harte nemen en er zijn voor de cliënten, maar ook voor elkaar. Niets is hen teveel en er is veel solidariteit. Ik vertrek met een dubbel gevoel: ik kijk uit naar het maken van mooie reizen, maar vind het ook moeilijk om hen achter te laten. Deze nominatie is echter wel het mooiste afscheidscadeau.

Wil jij ook je collega nomineren?

Stuur een mail naar nikkie.steyaert@broedersvanliefde.be waarom jouw collega een plekje in Dichtbij verdient!

after
work

Guylain Mukewu

MUZIEK- MICROBE

Mijn liefde voor muziek startte in het secundair onderwijs. Daar ben ik samen met vrienden muziek beginnen maken, we zongen op straat en in cafés. In 2014 zette ik mijn eerste stappen in het zelf componeren van muziek. Er volgden talloze optredens op feestjes en in 2017 kwam mijn eerste videoclip uit. Sindsdien heb ik de muziekmicrobe echt te pakken. In de voorbije 4 jaren heb ik 2 awards gewonnen. Ik maakte ondertussen 4 videoclips en ben op die manier bekend geworden bij een groter publiek. De uitnodigingen voor grotere festivals volgden snel.

Soms is het muzikantenbestaan moeilijk te combineren met mijn job. Ik werk namelijk als patiëntenbegeleider in wisselende shiften. Gelukkig heb ik supertofe collega's en een goed afdelingshoofd zodat ik vaak kan wisselen van shift. Ik doe mijn werk heel graag, al is het vaak vermoeiend.

Muziek brengt me in balans, raakt me, boeit me, prikkelt me en ontstrest me. Het betekent heel veel voor me. In mijn vrije tijd zing ik soms samen met de patiënten. Wanneer ik op een podium sta en het publiek zingt met me mee, ben ik echt gelukkig. Vooraleer ik het podium op moet, ervaar ik gezonde stress, maar eens ik de microfoon vastheb, verander ik in een podiumbeest en ben ik niet meer te houden.

De genres die ik breng zijn rap en R&B. Ik treed op onder de naam GM STAR en zing in het Frans, maar recent maakte ik ook liedjes in het Nederlands die begin 2022 online zullen verschijnen. Ik schrijf mijn songs zelf en regisseer ook mijn eigen videoclips. Deze maand lanceer ik een nieuwe videoclip. Ik zit ongeveer driemaal per week in mijn muziekstudio en dat gedurende 4 uur per dag.

Mijn 2de liedje schreef ik op het werk, tijdens een avondshift met collega Sybill. Dat was grappig. Ik speelde al op Krekelpop (het festival van Zorggroep Sint-Kamillus voor en door patiënten, bewoners, medewerkers, familieleden en vrienden, n.v.d.r.). Dat voelde zeer vertrouwd aan, als thuis. Het was samen met collega's, patiënten, familie en vrienden, allemaal dicht bij elkaar.

Op het werk ben ik gewoon Guylain Mukewu, maar ik geniet er wel van als mensen me buiten het werk herkennen als GM STAR. Op het werk zorg ik altijd voor een goede ambiance, ook al is het af en toe zwaar op de gesloten afdeling waar ik werk en krijgen we soms te maken met verbale of fysieke agressie. Gelukkig kan ik me op vrije dagen altijd terugtrekken om nieuwe muziek te schrijven. Ik spendeer dan een hele dag op mijn kamer of vind inspiratie buiten, in een park.

WIE IS GUYLAIN MUKEWU?

- // Guylain (37) werkt al 12 jaar als patiëntenbegeleider op de afdeling niet-aangeboren hersenletsels (NAH) in Zorggroep Sint-Kamillus in Bierbeek.
- // Hij is gehuwd en woont in Tienen.
- // In het weekend speelt hij voetbal en gaat hij lopen. Ook geniet hij ervan om met vrienden iets te gaan eten en drinken.

DE LIEFDE VOOR KINDEREN IS NOG STEEDS ONZE DRIJFVEER

VEERLE FRISSEN | LIES WILLAERT

Op een frisse herfstdag bevinden we ons in Sint-Lambrechts-Woluwe, waar we afgesproken hebben met Ann en Hilde, kinderbegeleiders in kinderdagverblijf Woluland. Tijdens de korte wandeling van de metrohalte naar het kinderdagverblijf bedenken we dat het moeilijk moet zijn om al die kleine kindjes zo goed te leren kennen tijdens hun eerste belangrijke levensjaren, om ze daarna weer los te laten. “We vragen vaak om een foto te sturen van hun eerste schooldag.”

Na een laatste afslag aan een binnenkoer, waar we eerst maatwerkbedrijf TWI voorbijlopen, bevinden we ons voor de deur van het kinderdagverblijf, dat in hetzelfde gebouw gelegen is als de kleuter- en lagere school. Sandra, de verantwoordelijke van Woluland, laat ons binnen en geeft meteen mee dat Ann en Hilde slechts een halfuurtje tijd hebben voor het interview. Ze zijn kort vrij wanneer de kindjes slapen en we proberen ons gesprek dan ook op gedempte toon te voeren, om de rust in de nabijgelegen slaapzaal niet te verstoren. “Er zijn 3 leefgroepen: de baby’s, de kruipers en de peuters”, steekt Ann van wal. “Hilde en ik werken al jarenlang samen bij de peuters, dat zijn kinderen met de leeftijd van 20 maanden tot 2,5 à 3 jaar. Een zeer boeiende leeftijd waarin de kinderen veel leren.”

HART EN ZIEL

Ann werkt hier al het langst, 30 jaar, Hilde kwam er 7 jaar later bij, nadat er een plekje vrij was gekomen na haar stage. Het team bestaat momenteel uit 8 begeleiders voor 47 kindjes. Ann en Hilde werken er nog steeds met hart en ziel. “We zijn hier natuurlijk terechtgekomen door onze liefde voor kinderen en dat is nog steeds onze drijfveer”,

verklaart Ann. Al hebben ze het beroep doorheen de jaren veel zien evolueren. “Vroeger lag de nadruk veel meer op het verzorgende aspect: luiers verversen, eten en slapen. Op een gegeven moment is ook het pedagogische aspect heel belangrijk geworden, en terecht. Al maakt het de job er niet gemakkelijker op”, voegt Hilde toe.

STRUCTUUR

Ann en Hilde staan afwisselend in voor de vroege en late shift. “Dat wil zeggen dat we ofwel om 7u15 of om 9u45 beginnen”, verklaart Ann. “We staan dan 2 uur en een half alleen met ongeveer 15 kinderen.” Hilde knikt: “Vanaf de kindjes binnenkomen, controleren we hun luiers en zetten we de peuters die al zindelijk zijn op het potje voor een eerste plasje. Er heerst hier een vrij vaste structuur, we bereiden de kinderen immers voor op de kleuterschool. Om 9 uur organiseren we een onthaalmoment: we lezen een boekje en tonen foto’s. Pas wanneer de 2de begeleider aankomt, kan je een activiteit doen, want er is wel altijd een kind dat aandacht vraagt of een ouder die binnenkomt.” Ann vult aan: “Om kwart voor 11 is het alweer etenstijd. De kinderen drinken soep en eten patatjes, daarna gaan ze allemaal samen nog

WIE IS **ANN BOLLE?**

- // Ann Bolle woont in Dilbeek, met haar man.
- // Ze heeft 2 kinderen, een dochter van 27 en een zoon van 24.
- // Ze golft en wandelt graag met haar Teckel puppy.
- // Elke woensdag zorgt ze voor de 3,5 jaar oude tweeling van haar dochter.

WIE IS **HILDE VERMAELEN?**

- // Hilde Vandermaelen groeide op in Sint-Lambrechts-Woluwe, maar woont tegenwoordig in Zaventem.
- // In haar vrije tijd voetbalt ze in clubverband in Sint-Pieters-Woluwe.

“

Ann: De opleiding van kinderbegeleider schiet naar mijn mening tekort. Studenten hebben te weinig stage-uren en moeten vaak nog alles al doende leren

////////////////////

“

Hilde: Vaak ben je een kindje aan het verversen terwijl er een ander in zijn broek plast en nog een derde in die plas trapt

eens op het potje en om kwart voor 12 leggen we alle kinderen in bed tot ongeveer 14 uur. In de slaapruiimte is het heel donker, dus ze slapen effectief allemaal. In de namiddag is er nog ruimte voor een andere activiteit of spelen we buiten als het weer het toelaat. Het is belangrijk om van tijd tot tijd wat frisse lucht te happen.”

CREATIVITEIT

We willen graag weten wat hen na al die jaren nog steeds gemotiveerd naar hun job doet komen. Ann hoeft daar niet lang over te denken: “Het creatieve aspect. Je kan al zoveel doen met kinderen van die leeftijd en ze boeken enorm veel vooruitgang.” Hilde beaamt: “Vooral qua taal maken ze grote sprongen. Plots kennen ze weer nieuwe woordjes, zijn ze mee met een verhaaltje dat we voorlezen of kennen ze de tekst van een liedje. Daarvoor doen we het. Ook de complimenten van de ouders doen ons zeer veel deugd. We krijgen steeds goede feedback van de school, omdat de kinderen zo goed voorbereid zijn. Wij vullen elkaar perfect aan, Ann en ik. We hebben allebei wat rugproblemen en dan springen we bij waar nodig. Ook qua aanpak zitten we echt op 1 lijn.”

MONDIG

Sandra komt even kijken omdat er een kindje wakker is geworden, maar gelukkig is het snel weer rustig en

kunnen we ons gesprek verderzetten. We informeren naar hoe de kinderopvang in Woluland de laatste jaren geëvolueerd is. “Kinderen zijn tegenwoordig veel mondiger,” is Ann overtuigd, “zelfs al op heel jonge leeftijd.” Hilde ziet vooral een maatschappij die eist dat kinderen al van heel jonge leeftijd meedraaien in de rush waar de ouders dagelijks mee worstelen. “Een goede werk-privébalans is voor veel ouders niet evident.” Een andere evolutie is dat er meer en meer Frans-talige kindjes zijn. “Het Nederlands staat hier een beetje op een laag pitje, al spreken we in principe Nederlands met de kinderen”, stelt Ann. Maar Ann en Hilde trekken hun plan, in het Frans, het Engels en zelfs met gebarentaal indien nodig. “We vangen ook een meisje op dat slechthoerd is, maar aangezien 1 van onze teamleden met dezelfde problematiek kampt, geeft dat geen problemen.”

9

Er is de laatste tijd veel te doen rond de werkdruk in de kinderdagverblijven. De overheid gaat ervan uit dat 1 kinderbegeleider voor 9 kinderen tegelijkertijd zou kunnen zorgen. Hilde: “Het aantal kinderen dat naar dit kinderdagverblijf komt, is doorheen de jaren enorm gegroeid. 9 kinderen per kinderbegeleider, dat is praktisch onmogelijk. In de praktijk ben je dan ’s ochtends nog vaak alleen met het dubbele aantal kinderen. Vaak

ben je een kindje aan het verversen terwijl er een ander in zijn broek plast en nog een derde in die plas trapt. Kinderen hebben bovendien veel persoonlijke aandacht nodig en op zulke momenten kan je hen dat niet geven.” “Als team zijn we veel diverser geworden de laatste jaren”, weet Ann. “Ook dat geeft soms storingen. We nemen allemaal onze eigen opvoeding en normen en waarden mee en soms zijn die verschillend. Dat maakt het soms lastig om als team aan één zeel te trekken.”

VOOR MEISJES?

Is het ook moeilijker geworden om kinderbegeleiders aan te trekken? Ann: “De opleiding van kinderbegeleider schiet naar mijn mening tekort. Studenten hebben tegenwoordig bijvoorbeeld veel minder stage-uren. Dat maakt ook dat we vaak stagiairs hebben die minder gemotiveerd zijn. Ze moeten alles nog leren in de job. Hilde is het daarmee eens: “Soms weten ze al dat ze na hun stage niet verdergaan als kinderbegeleider, maar bijvoorbeeld verder zullen studeren in de verpleegkunde. De opleiding kadert in het beroepsonderwijs en wordt vaak als minderwaardig aanzien, terwijl het toch gaat om de zo belangrijke eerste jaren van een kind! Momenteel hebben we een zeer goede stagiaire, maar we hebben er ook al gehad die nauwelijks praten met de kinderen. Ach, misschien

“

Ann: We zien de kinderen allemaal even graag, maar met sommige heb je toch een specialere band

hebben ze de studie aangevat uit gemakzucht of omdat hun ouders het een goed idee vonden? De job van kinderbegeleider wordt nog altijd aanzien als een echte vrouwenjob. Mannen zijn we hier nog niet tegengekomen.”

GEEN VERRASSINGEN

“Een goede dag is er 1 zonder verrassingen”, lacht Ann. “Ik ben altijd heel blij als ik een kindje iets heb kunnen bijleren”, vult Hilde aan. “En als ze lekker zot hebben kunnen doen die dag, met de muziek luid. Op vrijdag doen we dat vaker, als start van het weekend.” Ann lacht: “De kindjes dansen dan allemaal.” “Ach, we hebben zoveel goede herinneringen gesprokkeld doorheen de jaren”, mijmert Hilde. “Een kindje wou ooit de tattoo op mijn pols afwassen, dus heb ik er zelf ook één getekend op zijn arm. De ouders vonden het cool.” Er schiet Ann ook plots iets te binnen. “Momenteel hebben we een meisje bij de kruipers met een hele zware bril: -6. Zelf draag ik een leesbril en ik had die ergens gelegd terwijl ik een ander kindje moest aannemen. Zij had vervolgens haar bril op de grond gegooid en mijn bril opgezet, supertrots! Dat zijn de dingen die je bijblijven.”

MOEILIK

In een kinderdagverblijf verloopt vast niet alles altijd even vlot. Waar heb-

ben ze het wat moeilijker mee? “Ouders schrijven hun kinderen hier vaak in om hen een basis Nederlands mee te geven en we steken er dan ook veel tijd in. Dan is het jammer om vast te stellen dat ze het na 2 weken op een Franstalige school alweer verloren zijn. Het wordt thuis niet onderhouden. Veel ouders komen hier terecht omdat ze in de buurt wonen en een Nederlandstalig kinderdagverblijf goedkoper is. Een vereiste is wel dat minstens 1 van de ouders Nederlands begrijpt en spreekt. Soms vinden andere ouders die hun kinderen echt in het Nederlands willen laten opgroeien geen plaats meer. Dat is jammer.”

HET AFSCHEID

Voor ons is het tijd om afscheid te nemen. Dat doet ons nadenken over hoe Ann en Hilde omgaan met afscheid. “We zien de kinderen allemaal even graag, maar met sommige heb je toch een specialere band”, vindt Ann. “Daarom vragen we vaak om een foto te sturen van de eerste dag op school, of een mailtje. We volgen dat graag op”, vult Hilde aan. “We hebben zelfs een familie van 4 gehad, die naar Frankrijk verhuisd zijn. De oudste is 21, de jongste is 15 jaar. Ze sturen elk jaar een kaartje of soms komen ze zelfs langs, ze wonen inmiddels terug in België. Dus we zien ze wellicht in januari weer”, sluit Ann blij af. **db**

KINDERDAGVERBLIJF WOLULAND

- // Woluland is een kinderdagverblijf vergund door Kind en Gezin voor de opvang van 42 kindjes tussen 0 en 3 jaar. Kinderen met een specifieke zorgbehoefte zijn eveneens welkom.
- // Woluland biedt Nederlandstalige opvang voor kinderen tot 3 jaar en waarvan één van beide ouders de Nederlandse taal begrijpt en spreekt. Kinderen met een auditieve en/of visuele handicap, die behandeld worden in het revalidatiecentrum Zeplin, worden met voorrang opgenomen. Voor kinderen met een andere specifieke zorgbehoefte wordt gekeken of deze zorgbehoefte kan geïntegreerd worden in de groep.
- // Naast het creëren van een veilige en liefdevolle omgeving waar kinderen op ontdekking kunnen gaan en hun geborgen weten, wordt er aandacht besteed aan het welbevinden en de betrokkenheid van ieder kind.

“

Hilde: Vroeger lag de nadruk veel meer op het verzorgende aspect. Op een gegeven moment is ook het pedagogische aspect heel belangrijk geworden, en terecht. Al maakt het de job er niet gemakkelijker op

Ollie

in beweging

Een internaat is meer dan slapen, wassen en eten. Ze doen er ook ongelooflijk veel activiteiten, zo ook in internaat Sint-Victor in Turnhout. “Bij ons zitten er 35 internen, zowel van de lagere school als het secundair”, vertelt Emma Truyens. “Mijn taak als opvoedster is ervoor te zorgen dat de kinderen graag naar het internaat komen en ik help uiteraard ook studie- en ontspanningsmomenten voorzien. Op de foto zie je hoe ik een ollie demonstreer aan één van de basisschoolinternen omdat zij het wou leren. Gelukkig kon ik het nog!” **db**

LAAT ONS ONDERNEMEN!

Met de voeten op de grond,
het hoofd in de wolken
en een hart voor mensen

Broeders van Liefde is een bedrijf. En jouw school, voorziening of maatwerkbedrijf ook. Wij zijn dus allemaal ondernemers. Meer zelfs: we zijn sociale ondernemers. Maar wat betekent dat eigenlijk? En wat heb je nodig om een goeie ondernemer te worden? En wat met tegenslagen, drempels en leidinggeven? Dichtbij ging langs bij 5 collega's en stoomt je in 5 vragen en antwoorden klaar om het samen met je collega's te maken als sociaal ondernemers!

For profit or not for profit? That's the question!

Sociaal ondernemerschap? Wablief? WAT IS DAT EIGENLIJK, SOCIAAL ONDERNEMERSCHAP?

Het draait om de focus

Nele Pessemier: “Sociaal ondernemerschap is een maatschappelijke meerwaarde creëren. Mensen moeten er beter van worden. Wie in een bedrijf voor tractoren werkt, helpt de maatschappij op een bepaalde manier ook vooruit en zo willen veel commerciële bedrijven zich trouwens profileren, maar hun prioriteit is nog altijd winst maken, economisch beter worden, aandeelhouders versterken. Pas op, er is niets mis met een beetje winst maken, het gaat om de focus. In OC Huize Terloo ligt de prioriteit duidelijk bij het welzijn van de kinderen en jongeren.”

Stel de mens centraal

Sara Rombouts: “Sta met je twee voeten in de economische realiteit, maar stel de mens centraal. Ik heb vaak gebotst op werkgevers die enkel naar cijfers kijken, nummers zien en mensen omruilen zonder hun verhaal te kennen. Daar had ik het best moeilijk mee, zeker toen ik zelf in een kwetsbare positie terecht kwam. Toch denk ik dat meer en meer reguliere bedrijven oog zullen moeten hebben voor de mens als ze willen blijven bestaan. Er is een mindshift nodig. Als maatschappij zullen we rekening moeten houden met die grote groep van ‘zwakkeren’ of ‘kwetsbaren’ en dat mag niet alleen op geloof en goeie wil gestoeld zijn, maar daar moet ook financieel iets tegenover staan.”

Jezelf overbodig proberen te maken

Jan Decoene: “Veel mensen in de sociale sector hameren logischerwijs nogal op het sociale, maar dat sociale

gaat hand in hand met het economische. Er moet financiële ruimte zijn om ook sociale meerwaarde te kunnen creëren. Beide hangen nauw samen en we moeten dus voor de 2 aandacht hebben. Ons doel is eigenlijk om onszelf overbodig te maken. In het ideale scenario is er geen ontwikkelingssamenwerking meer nodig. Een profit bedrijf heeft er alle baat bij om desnoods tien variaties van dezelfde kookpan te verkopen aan dezelfde klant, terwijl net typisch is voor een sociaal ondernemer om in onderling overleg mensen, klanten, los te laten. En dat is vaak ook een emotioneel moeilijke keuze. Maar het hoort erbij. We moeten hen niet afhankelijk van ons maken, maar net onafhankelijk.”

Geëngageerd zijn en je laten raken

Agnes Willems: “Sociaal ondernemen is vrijwillig iets doen voor iemand anders. Ik denk dat het anders of misschien minder puur wordt als je ervoor betaald bent. Je moet in ieder geval geëngageerd zijn en je laten raken. Ik ben lang geleden naar India en Congo getrokken en het contrast heeft me zo aangegrepen dat ik écht een drang voelde om ook effectief iets te doen! Zo startte ik een internaat, later een middelbare school – die trouwens mijn naam

WIE IS AGNES WILLEMS?

- // Werkt als administratief medewerker in scholengroep Sint-Michiel in Leopoldsburg en stond voorheen jarenlang voor de klas.
- // 32 jaar in dienst bij Broeders van Liefde.
- // Getrouwd en mama van 2 zonen.
- // “Je moet een missie hebben, iets waar je in gelooft ondanks alles”

AGNES WILLEMS:

“Jonge leerkrachten vandaag kennen ‘het verhaal’ van de Broeders van Liefde niet meer terwijl dat net inspirerend is en vonkjes geeft”

draagt – voor een 200-tal leerlingen, een naaiatelier voor moeders die een vak willen leren, een landbouwschool... het gaat van kwaad naar erger en het laat me niet meer los (lacht).”

Oh neen! Hoe overwin je problemen en drempels? Een tegenslag!

NELE PESSEMIER:

“Ik geloof heel sterk dat het uiteindelijk de mensen zijn die de organisatie maken”

WIE IS NELE PESSEMIER?

- // Werkt sinds 2021 als administratief medewerker in OC Huize Terloo.
- // Werkte voorheen in verschillende bedrijven, in de verzekeringssector en als zelfstandige.
- // “Luisteren met een open geest en niet alleen op jezelf gericht zijn, maakt je ondernemerschap rijker”

Luister naar je klanten en naar je hart

Agnes Willems: “Natuurlijk lopen er dingen mis. Mensen die minder betrouwbaar blijken dan je dacht bijvoorbeeld. En dat is moeilijk en dan slaap ik slecht, maar ik moet verder hé. Praten, analyseren, uitleggen en doorgaan. Een paar jaar geleden vertrok er een container met heel wat gerief naar het dorp met daarin onder andere 8 nette babybedjes waar ik heel trots op was. Een jaar later zag ik in het moederhuis dat de babybedjes gebruikt werden als opslagplek. Dat was een grove fout van mij. De mama’s leggen hun baby’s daar namelijk niet in bedjes. Het is zo belangrijk om te luisteren met een open geest naar je ‘klanten’ en naar je hart.”

Loop eens met je hoofd tegen de muur

Jan Decoene: “Wij zijn vooral actief in centraal-Afrika. Niet alleen de taal is verschillend, maar ook de cultuur. We hebben heel lang gedacht dat we op dezelfde manier kijken naar de toekomst, naar de economie of naar ethiek, maar dat is niet zo. Leerlingen of patiënten zijn daar bijvoorbeeld volledig deel van een gemeenschap terwijl wij hen hier echt als individuen benaderen. Het is ondenkbaar dat

de familie van een patiënt in Afrika geen inzage krijgt in het patiënten-dossier. Wij moeten in ons ondernemerschap dus constant aandacht hebben voor het feit dat zij anders naar de wereld kijken en dat dat niet slechter hoeft te zijn. Ja, wij lopen vaak met ons hoofd tegen de muur, maar we leren ook bijzonder veel.”

Treed buiten je comfortzone

Nele Pessemier: “Ondernemen is aan de slag gaan met ideeën. Het loopt niet altijd zoals gepland, maar dat is met alles zo in het leven. Bij het begin van de coronacrisis werkte ik nog zelfstandig als psychosociaal begeleider. Ineens waren er geen aanmeldingen meer. Ik begon te twijfelen aan mezelf: zal dit wel lukken? Ben ik wel goed genoeg? Een aantal collega’s hebben mij een spreekwoordelijke schop onder de kont gegeven. Op een bepaald moment heb ik de knop omgedraaid en ben ik zelf rechtstreeks huisartsen en andere potentiële doorverwijzers gaan benaderen. Dat voelde als ‘sales’ en lag mijlenver buiten mijn comfortzone. Bleek dat zij heel erg veel oor hadden naar mijn verhaal en sindsdien kan ik het amper bijhouden. Ik heb op dat moment echt moeten werken aan mezelf en aan mijn belemmerende factoren.”

Vind jij jezelf een ondernemend persoon? Of heb je een collega die inspirerend is op vlak van sociaal ondernemerschap?

Laat het ons weten!

nikkie.steyaert@broedersvanliefde.be

Help! Ik mag niet ondernemen van mijn baas.

HOE MAAK JE VAN MEDEWERKERS ONDERNEMERS?

Focus niet alleen op de tafelspringers

Michel Beels: “We zijn vaak met te weinig mensen om het werk rond te krijgen en dan moeten we samen creatief zijn. Proberen is daarin cruciaal. Als leidinggevende moet je oog hebben voor het groepsgevoel en voor het samen aan iets bouwen. Heb niet alleen aandacht voor de tafelspringers, maar ook voor zij die zich meer op de achtergrond houden of minder zelfvertrouwen hebben om hun idee naar voor te brengen. Voor mij wordt het pas echt leerrijk als er een hechte vertrouwensband ontstaat met de collega’s. Soms bots ik als leidinggevende namelijk zelf op grenzen en dan kan ik hulp vragen en vice versa. Het gevoel van samen te ondernemen met mensen van verschillende nationaliteiten en met allerlei talen, geeft mij veel voldoening.”

Geef autonomie, tijd, mentale en financiële ruimte

Jan Decoene: “Mensen mogen niet het gevoel hebben dat ze vóór jou werken, maar wel dat ze samen met jou werken. Geef medewerkers

autonomie, tijd, mentale en financiële ruimte om zelf mee aan de kar te trekken. Wederzijds vertrouwen is echt cruciaal. Het is een soort ingesteldheid. Ik kan me perfect voorstellen dat een schooldirecteur zich voorneemt om met x en y vandaag een goed gesprek te hebben over een project, maar ’s morgens toekomt en eerst een verstopte wc-pot of lekkende dakgoot op zijn of haar bord krijgt. Het is moeilijk om telkens opnieuw die klik te maken en echt tijd te nemen om te luisteren ondanks alle dringende operationele vragen en klusjes.”

Luister écht!

Nele Pessemier: “Leidinggevendenden kunnen het ondernemerschap stimuleren door écht te luisteren naar medewerkers, bewoners, patiënten, leerlingen. Kijk naar hun talenten en spreek hen daarop aan. Blok niet meteen af als iets niet realistisch klinkt. Ondersteun initiatiefrecht met woord, maar ook met daad en dan bedoel ik het niet per se financieel. Het is vooral belangrijk dat mensen ruimte krijgen om iets te proberen.”

JAN DECOENE:

“Een profit bedrijf heeft er alle baat bij om desnoods tien variaties van dezelfde kookpan te verkopen aan dezelfde klant, terwijl het typisch is voor een sociaal ondernemer om in onderling overleg mensen, klanten, los te laten”

WIE IS JAN DECOENE?

- // Werkt als coördinator van Fracarita Belgium.
- // 25 jaar in dienst bij Broeders van Liefde.
- // Begonnen in O.C. Sint-Ferdinand als pastoraal medewerker.
- // “Geef medewerkers autonomie, tijd, mentale en financiële ruimte om zelf mee aan de kar te trekken. Wederzijds vertrouwen is echt cruciaal”

Jeetje, zijn wij wel goed bezig?

HOE MAKEN WE VAN BROEDERS VAN LIEFDE EEN INNOVATIEVE, SOCIALE ONDERNEMING?

Zoek je plek in de grondstroom en droom

Jan Decoene: “Toen ik als pastoraal medewerker begon was ik nog een snotneus. Broeder René Van Tichelt nam me de eerste week naar Gent om te luisteren naar een en ander over de missie en de visie. Op de terugweg zei hij mij doodleuk: ‘En jij bent diegene die dat zal trekken in onze voorziening’. Terug op mijn bureau gaf hij mij een boek met foto’s van alle medewerkers en zei: ‘Ik vind het toch belangrijk dat je die mensen

allemaal probeert te kennen.’ Een voorziening met meer dan 600 medewerkers! Die eerste momenten zal ik nooit vergeten. Enerzijds wilde hij dat ik een warme verbinding zocht met alle collega’s zoals hij dat zelf elke dag probeerde en gaf hij mij via de missie mee wat mijn opdracht was, maar anderzijds kreeg ik alle ruimte en vertrouwen om me erin te smijten. Dat is mij altijd bijgebleven en vind ik ook typisch voor Broeders van Liefde: vertrek vanuit de missie, durf dromen en zoek samen met anderen je eigen plek in onze organisatie en in onze grondstroom. Proberen moet, falen mag.”

informatica of samenaankoop, maar ook om expertise te delen. Ik denk dat dat op beleidsniveau wel gebeurt, maar op de werkvloer merk ik daar op dit moment niet zo heel veel van.”

Blijf het verhaal vertellen

Agnes Willems: “Toen ik 32 jaar geleden startte moest ik 5 jaar lang op een zaterdag naar verschillende plekken trekken om ‘het verhaal’ van de Broeders van Liefde te leren kennen. Jonge leerkrachten vandaag kennen dat niet meer terwijl dat net inspirerend is, vonkjes geeft, je deel laat uitmaken van een groter geheel en van een traditie van pioniers zoals de stichter P.J. Triest. Het maakt medewerkers trots en inspireert hen om vanuit die missie te ondernemen, te vernieuwen, engagement op te nemen.”

Sta open voor nieuwe kansen en innoveer

Nele Pessemier: “Broeders van Liefde is een robuuste organisatie met veel tradities en een lange geschiedenis, maar dat kan net een sterkte zijn. Wat hebben we al bereikt en hoe kunnen we op die sterktes verder surfen? Ik heb in een organisatie gewerkt die al bestond sinds 1824. Dat zorgde voor veel vertrouwen bij de klanten en de partners, maar tegelijk stonden de medewerkers open voor nieuwe kansen waardoor het bedrijf echt een innovatief en vernieuwend imago had. Ik geloof heel sterk dat het uiteindelijk de mensen zijn die de organisatie maken.”

Overtuig partners en werk samen

Sara Rombouts: “Externe partners hebben vaak een verkeerd beeld van onze sector. Ik moet reguliere bedrijven en de vdab’s van deze wereld echt overtuigen dat er meer dan 1 iemand is onder onze mensen die een rijbewijs C zou kunnen halen. Hier is best wat potentieel. Mits wat begeleiding kunnen mensen écht wel doorstromen, dromen realiseren en nieuwe stappen blijven zetten.”

Deel expertise en bundel de krachten

Michel Beels: “Ondernemerschap is alle neuzen in dezelfde richting krijgen om samen een doel te bereiken. Volgens mij is er op groepsniveau nog wel marge voor verbetering. Ik denk dan vooral aan uitwisseling over voorzieningen en scholen heen om de krachten te bundelen, bv. op vlak van

WIE IS SARA ROMBOUTS?

- // Werkt als stafmedewerker logistiek bij kringwinkel De Cirkel in Brecht en als projectleider van een project met als doel mensen de kans te geven een rijbewijs C te halen.
- // Voorheen aan de slag als coach logistiek bij een antiquair en bij een dienstenchequekantoor.
- // “Sta met je twee voeten in de economische realiteit, maar stel de mens centraal”

SARA ROMBOUTS:

“Ik denk dat meer en meer reguliere bedrijven oog zullen moeten hebben voor de mens als ze willen blijven bestaan. Er is een mind shift nodig”

5. Ik? Een ondernemer?

WELKE EIGENSCHAPPEN HEB JE NODIG OM TE SLAGEN ALS (SOCIAAL) ONDERNEMER?

MICHEL BEELS:

“Voor mij wordt het pas echt leerrijk als er een hechte vertrouwensband ontstaat met de collega’s. Soms bots ik als leidinggevende namelijk zelf op grenzen en dan kan ik hulp vragen en vice versa”

Vergeet de empathie niet

Nele Pessemier: “Om te slagen als ondernemer heb je enerzijds nood aan visie, zelfvertrouwen, focus en durf om de sprong te wagen en je idee te ontwikkelen. Anderzijds komt daar voor mij empathie bij. Luisteren met een open geest en niet alleen op jezelf gericht zijn, maakt je ondernemerschap rijker. Bruggen bouwen tussen mensen en tussen ideeën. En dan moet je natuurlijk ook met tegenslagen om kunnen. Wees creatief, vraag hulp en zet door!”

Besef dat je niets alleen doet

Michel Beels: “Ondernemen doe je nooit alleen. Het is vooral samenwerken. Ik werk hier echt in een microkosmos van mensen. Ik sta er altijd versteld van dat al die mensen met

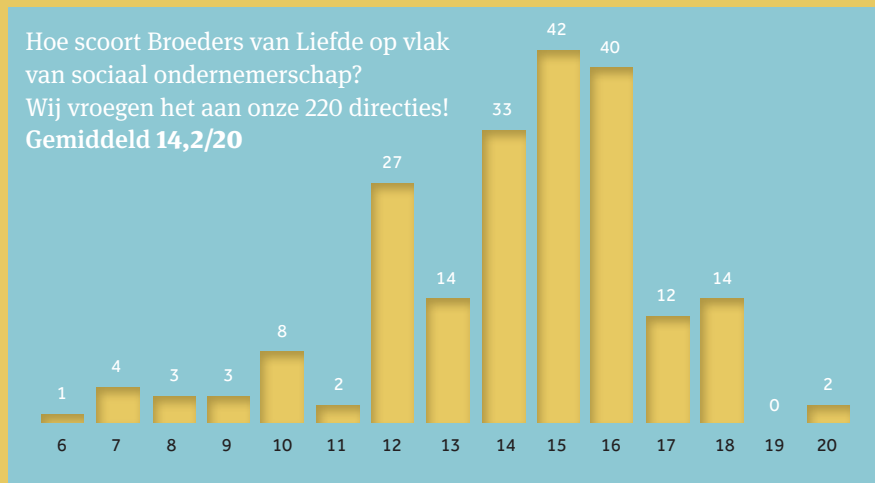
verschillende nationaliteiten en talen hier bijeenkomen en dat we vaststellen dat het toch werkt, dat we daar echt iets mee kunnen doen. We horen heel veel spreken over racisme, oorlogen en profiteurs, maar ik zie hier ’s avonds mensen vermoeid vertrekken. Mensen die veel werk verzet hebben en samengewerkt hebben.”

Blijf doordrongen van je missie

Agnes Willems: “Je moet een missie hebben, iets waar je in gelooft ondanks alles. Ik hoor langs alle kanten zeggen dat mijn engagement maar een druppel is op een hete plaat, maar ik heb eens ergens gelezen dat als er veel druppels dansen op een hete plaat, de dans het dan wel zal winnen van de onverschilligheid.”

WIE IS MICHEL BEELS?

- // Werkt als coach dispatching en logistiek bij kringwinkel De Cirkel in Brecht.
- // Voorheen aan de slag als project- en werfleider in de bouwsector in een bedrijf actief in hernieuwbare energie.
- // “Ondernemerschap is alle neuzen in dezelfde richting krijgen om samen een doel te bereiken”

Ouders vertrouwen mij hun kostbaarste bezit toe

Wat wou je later worden toen je kind was? Ik veranderde vaak van gedacht. Dat ging van politie, soldaat tot piloot en ingenieur. Uiteindelijk behaalde ik mijn diploma hout-technieken en mijn bachelor in het kleuteronderwijs.

Wat spreekt je aan in jouw werk? Ik mag werken met het kostbaarste bezit dat een ouder heeft. Elk klein mensje laten groeien en zien ontwikkelen tot een knappe persoonlijkheid.

Welk moment op je werk zal je altijd bijblijven? Het moment waar we als team een schoolfeest en 's avonds een fuif organiseerden om geld in te zamelen voor een nieuwe speelplaats. We beleefden op voorhand plezier, verwondering, stress en tegenslagen. Het was het allemaal dubbel en dik waard!

Hoe denk je dat je collega's je ervaren? Als een positieve, goedgezinde persoon die geen uitdagingen uit de weg gaat. Maar soms ook als iemand die moet geremd worden.

Welke eigenschap zie je liever niet bij collega's? Collega's die overal argwanend of negatief tegenover staan.

Bij welke collega sta je in het krijt? Bij juf Kirsten! Ik sta samen met haar voor een klas 2,5-jarigen en 3-jarigen (co-teaching). Sommige momenten heb ik het heel druk met ICT. Ik weet dat onze klas dan altijd in goede handen is.

Wat beschouw je zelf als je grootste prestatie? Het mee vormgeven van het ICT/mediabeleid op onze school.

Wat vind je de grootste troef van Broeders van Liefde? In elke organisatie van Broeders van Liefde zie ik de liefde en inzet voor de medemens centraal staan. Ik ben fier dat ik voor zo'n organisatie mag werken.

Wat had je beter niet gedaan in je leven? Ik heb geen spijt van iets dat ik gedaan heb. Al wil dat niet zeggen dat ik geen fouten heb gemaakt...

Wanneer ga je tevreden naar huis? Als ik iemand zijn leven een klein beetje mooier heb kunnen maken.

Van welke gewoonte wil je het liefst af? Het steeds vooruit moeten en alles vol plannen.

Wat is het grootste compliment dat je ooit kreeg? "Wauw, Wim wat knap van jou. Ik zie u nog als stille/verlegen stagiair bij mij op het bankje zitten." (Daar pinkte ik zelfs een traantje van weg thuis, van geluk natuurlijk)

Waar word je verdrietig van? Ik word verdrietig als ik zie of denk over hoe sommige kinderen moeten leven, of beter gezegd overleven. En van een maatschappij die neerkijkt op anderen.

Wat vind je leuk aan de winter? Ik vind de winter en kou NIET leuk! Ik zeg vaak: 'Ik ben in het verkeerde land geboren.' Maar ik hou wel van een lekker warme haard.

Welk boek kan je iedereen aanraden? De tatoeëerder van Auschwitz.

Waar kom je tot rust? Ik kom het best tot rust als ik een toertje kan gaan lopen door de bossen, weiden en langs het water. Ik kom dan thuis als een herboren mens, vol energie.

Wat is je dierbaarste bezit? Mijn gezin! Mijn zoon Noah (7), dochter Feline (4) en mijn vrouwtje Nathalie. (Dit moet ik erbij zetten, anders slaap ik op de bank 😊)

Waar lig je momenteel wakker van? Ik ben niet iemand die snel wakker ligt van iets. Maar ik maak me wel zorgen over het aantal jongeren die uit het leven stappen.

Wat is het dichtst dat je ooit bij de dood bent geweest? Ik stond tijdens het Pukkelpop drama samen met mijn broer in de Chateau-tent. Deze tent stortte in elkaar door het onweer.

Welke waardevolle les heeft het leven je geleerd? De kansen die je krijgt en geeft zijn heel belangrijk. Hoe meer kansen en vertrouwen je geeft aan anderen, hoe meer je deze mensen zal zien stralen en groeien.

Hoe wil je herinnerd worden? Als iemand die iets meer heeft betekend voor anderen dan gewoon 'de meester die zijn job doet'.

Wat heb je altijd al eens willen doen? Vliegen met een vliegtuig.

Wat is jouw levensmotto? Geniet van de kleine zaken die groot zijn van betekenis.

23 antwoorden

Wim Serru (36)

Kleuterleider en
pedagogisch ICT-coördinator
bij Sint-Michiel in Leopoldsburg

“

Geniet van de kleine zaken
die groot zijn van betekenis

////////////////////

We willen het schoolbusvervoer optimaliseren en de zelfredzaamheid van kinderen in het verkeer verhogen

WAT?

Voor het pilootproject in het leven werd geroepen, was het leerlingenvervoer voor de leerlingen in het buitengewoon onderwijs in de regio Roeselare tijdsintensief en onpraktisch. Een dertigtal bussen haalden de leerlingen aan huis op en voerden ze naar een wisselparking. Daar werden de leerlingen herverdeeld over de bussen om zo naar hun school gevoerd te worden. Met het pilootproject wilden we onderzoeken hoe het leerlingenvervoer beter kon. Het gaat dus zeker niet alleen over optimalisatie van het schoolbusvervoer, maar ook over het zoeken naar alternatieven voor die leerlingen die niet per se met de schoolbus moeten komen.

HOE?

We krijgen een subsidie vanwege de Vlaamse Overheid om te experimenteren met alternatieven voor collectief vervoer. In vele scholen in het buitengewoon onderwijs is er geen voor- en naschoolse opvang. Hierdoor is het vaak niet mogelijk voor ouders om hun kinderen zelf af te zetten of op te halen, vooraleer ze naar of van hun werk vertrekken. Om dit op te lossen hebben we een deel

Nooit meer urenlang op de schoolbus

Zijn we er bijna?

van de subsidiemiddelen ingezet voor het installeren van opvang binnen de scholen van het pilootproject. Later hebben we het ook uitgebreid naar inclusieve opvang dicht bij de deur. Hierdoor werd het mogelijk om leerlingen gegroepeerd op te halen. Ook werden perimeters afgesproken. Leerlingen die binnen de perimeter wonen, worden gevraagd om te voet of met de fiets naar school te komen, indien mogelijk. Op deze manier blijven de beschikbare plaatsen op de schoolbus echt voorbehouden voor kinderen die geen andere optie hebben. Ook de ingebruikname van minibusjes wordt via het pilootproject getest. Welk alternatief het beste bij een leerling past, wordt bij de inschrijving en doorheen het jaar bekeken en afgestemd met de ouders. Kunnen zij het

kind afzetten of is het kind in staat om alleen naar school te wandelen, fietsen of het openbaar vervoer te nemen? Een belangrijk deel van het pilootproject draait rond het verhogen van de zelfredzaamheid van leerlingen in het verkeer. Om hen hierin te ondersteunen is een mobicoach aangesteld. Deze persoon denkt mee over de beste routes en tekent deze uit. Indien nodig gaat de mobicoach ook fysiek mee met de leerling, tot die zelf in staat is om de route alleen af te leggen. Voor de mobicoach is er trouwens een samenwerkingscontract aangegaan met Weerwerk, een maatwerkbedrijf van de groep Broeders van Liefde. Op die manier worden leerlingen sterker in het verkeer én kunnen de doelgroepmedewerkers van Weerwerk een waardevol traject lopen.

// Project Midwest (het vroegere project Roeselare) loopt samen met de grenzen van het verzorgingsgebied en bevat 14 scholen met 20 vestigingen in de regio's Roeselare, Ingelmunster, Ruiselede, Torhout, Hooglede, Moorslede en Tielt. Op 1 december 2020 ging dit over 2067 leerlingen. OC Sint-Idesbald trekt dit pilootproject.

Vlaanderen
verbeelding werkt

In 2017 volgde Dichtbij collega's uit één van de voorzieningen van Broeders van Liefde die voor dag en dauw met busjes vertrokken om leerlingen uit het buitengewoon onderwijs op te halen en ze naar school te brengen. Het vroege opstaan, de urenlange ritten... Project Midwest wil daar komaf mee maken, door o.a. in te zetten op efficiëntere, snellere en duurzame alternatieven.

WAAROM?

Het leerlingenvervoer is sterk verouderd en niet efficiënt. Vaak wordt nog met geschreven steekkaartjes gewerkt die worden uitgewisseld op de wisselparking. Daarnaast zijn sommige leerlingen tot wel 4 uur onderweg naar school. Dertig jaar geleden werd reeds een onderzoek gedaan naar het schoolbusvervoer. Dat belandde echter op een dood spoor, ondanks het feit dat iedereen het erover eens was dat er dringend iets moet veranderen. Die verandering werd in gang gezet in 2015, naar aanleiding van het jaarverslag van het kinderrechtencommissariaat, die na eigen onderzoek veel kritiek had op het huidige schoolbusvervoer. De erbarmelijke condities raakten aan het recht op onderwijs, iets dat in België zeer hoog wordt aangeschreven. Zo heeft dat jaarverslag geleid tot een conceptnota van de overheid en bijgevolg de pilootprojecten rond schoolbusvervoer.

WAAR EN WANNEER?

De conceptnota werd uitgeschreven in 2015. Verschillende regio's hebben destijds ingetekend op de oproep van de overheid. Uiteindelijk werden de regio's Roeselare en Leuven weerhouden. Deze keuze was vooral gebaseerd op het grote onderscheid tussen beiden: een landelijk versus een stedelijk gebied. Dat onderscheid was nodig om vergelijkingen te kunnen maken rond het schoolbusvervoer. Na een beleidsvoorbereidend jaar gingen de 2 pilootprojecten in regio Leuven en regio Roeselare in september 2017 in de praktijk van start. In 2019 werd nog een pilootproject in regio Antwerpen opgestart, zodat ook de grootstedelijke context in het vergelijkingsmateriaal kon worden meegenomen.

TYPISCH BROEDERS VAN LIEFDE?

Het pilootproject past goed bij OC Sint-Idesbald en is typisch Broeders van Liefde, want het gaat over zorg op maat. Er wordt echt gekeken naar de specifieke noden van elk kind. Sint-Idesbald wierp zich op als voortrekker van het pilootproject omdat ze geloven in de kansen die de vernieuwing van het schoolbusvervoer met zich meebrengt en de zelfredzaamheid waar zo hard op wordt ingezet. Daarnaast wilden ze ervoor zorgen dat, door zelf de touwtjes in handen te nemen, de landelijke gebieden zeker niet vergeten zouden worden in dit belangrijke verhaal.

WAT NU?

We zitten op een punt waar we weten wat werkt en wat niet. We hebben veel ervaring opgedaan en hebben

WIE?

// Hanne Galle (32) is regiocoördinator van het pilootproject Midwest (vroeger: Project Roeselare) en heeft voornamelijk een overkoepelende functie. Ze maakt deel uit van het personeelsbestand van OC Sint-Idesbald, de beherende school van het project Midwest. Het pilootproject "Leerlingenvervoer buitengewoon onderwijs" is een initiatief van de Vlaamse overheid.

ook veel data om te vergelijken. Wij zijn van mening in ons project dat het moment is aangebroken om het project Vlaanderenbreed uit te rollen. Ook de digitalisering is broodnodig: er wordt in het onderwijs zoveel op ingezet, het schoolbusvervoer mag niet achterblijven. In de toekomst zouden we een app willen ontwikkelen voor het schoolbusvervoer, zoals dat reeds bestaat voor het openbaar vervoer. Daarnaast is dit project ook heel belangrijk omdat het aantal leerlingen in het buitengewoon onderwijs blijft toenemen. Dit zal enkel maar zorgen voor nog meer drukte op de schoolbus. Door dit project Vlaanderenbreed uit te rollen en overal in te zetten op zelfredzaamheid en optimalisatie, kan elke leerling genieten van goed onderwijs. En dat is een recht! **db**

Meer info en video op www.buitengewoonleerlingenvervoer.be

RWANDA

ZORG EN ONDERWIJS IN RWANDA

COLLEGA JOOST BEZOCHT DE VERSCHILLENDE PROJECTEN VAN BROEDERS VAN LIEFDE

Van 4 tot 17 september verbleef Joost Van Heesvelde in Rwanda voor Fracarita Belgium, de NGO voor ontwikkelingssamenwerking. Ondanks de vrij strenge maatregelen om de verspreiding van het coronavirus in te dijken, kon hij er alle projecten van Broeders van Liefde bezoeken. “Ik stelde vast dat men ondanks de beperkingen er toch in geslaagd is om in de voorbije 18 maanden verder te timmeren aan de weg om de leerlingen, mensen met een beperking en een psychische of neurologische aandoening kwaliteitsvolle zorg te verschaffen.”

B | JOOST VAN HEESVELDE

> Kind met epilepsie op de schoot van zijn vader

Hôpital Neuropsychiatrique Caraes Ndera

Joost: “Epilepsie wordt in Afrika geassocieerd met boze geesten in het hoofd. Vandaar dat men binnen de zorgvoorzieningen van Broeders van Liefde telkens een afdeling neurologie uitbouwt ter aanvulling van de klassieke psychiatrische zorg en dat dankzij de steun van o.a. onze Zuidactie in 2017. Via een EEG stelt men een juiste diagnose om noodzakelijke medicatie voor te schrijven zodat epilepsie niet langer een onoverkomelijke hindernis vormt. Het betreft ongeveer 1/3 van de consultaties.”

> Meisje met hersenverlamming

HVP Gatagara

> Jongen met twee kunstbenen

HVP Gatagara

Joost: “Het meisje op de foto is getroffen door een cerebrale parese, een levenslange aandoening door hersenbeschadiging, waarbij de beweging en coördinatie zijn beïnvloed. De moeilijke omstandigheden waarin zwangerschappen en bevallingen plaatsvinden, hebben daarmee te maken. De afdelingen ergotherapie en kinesithérapie begeleiden de kinderen én hun ouders. Dit meisje trof ik bij valavond in het logement van Gatagara, waar ze samen met haar moeder verbleef. Ze vertelde dat ze voor de eerste maal gefotografeerd werd.”

Joost: “Het doel van HVP Gataga is om kinderen met een fysieke beperking opnieuw de nodige mobiliteit te geven om door het leven te gaan. Jaarlijks worden meer dan 5.000 kinderen met een fysieke beperking geholpen.”

Joost: “In deze school biedt men, dankzij de steun van vele acties hier bij ons, inclusief onderwijs aan en kunnen de kinderen met een fysieke beperking gedurende de dag aan hun fysieke revalidatie werken zonder daarbij veel van de lessen te missen. Deze kinderen wilden maar wat graag op de foto, samen met de ‘éducatrice’ van het internaat die instaat voor de begeleiding van de kinderen buiten de schooluren.”

> Internaat Gatagara

HVP Gatagara

Meer info over de NGO voor internationale solidariteit van de Groep Broeders van Liefde op www.fracarita-belgium.org.

interview met

Hendrik Delaruelle

//////////////////////////////////// directeur Vlaams Welzijnsverbond

DURF SPRINGEN!

Over wachtlijsten,
maatschappelijke drempels
en sociaal ondernemen

Zeven jaar geleden ruilde Hendrik Delaruelle zijn job als sectorverantwoordelijke welzijn bij Broeders van Liefde in voor de directeursstoel bij het Vlaams Welzijnsverbond. Een vluchtige blik op zijn Twitteraccount vlak voor ons interview toont ons een resem aan krachtvolle boodschappen over welzijnstopics als wachtlijsten, personeelstekorten en COVID-19. “Sociaal ondernemen betekent meer durven springen en meer buiten de lijntjes durven kleuren.”

JULIE GODITIABOIS EN MATTIAS DEVRIENDT | FILIP ERKENS

Naast zijn koffie ligt een blad met 17 belangrijke tendensen die hij in de maatschappij ziet. “Ik denk dat ze allemaal wel de revue zullen passeren zeker?” lacht hij. Het gebeurt niet elke dag dat we iemand in zijn eigen woonkamer interviewen. Terwijl we gezellig wat bijpraten, zouden we haast vergeten dat we hier zijn om de directeur van de koepelorganisatie van de Vlaamse en Brusselse welzijnssector te interviewen. Hendrik is immers een oude bekende. Maar liefst 28 jaar werkte hij bij Broeders van Liefde en hij moet lachen als we hem een beetje melig vragen of hij ons mist. “Ja natuurlijk. Ik ken er zoveel mensen. Maar ik zie vooral dat Broeders van Liefde trouw blijft aan haar missie. Dat apprecieer ik enorm. Ze blijft opkomen voor de meest kwetsbaren. Dat is zichtbaar in de initiatieven die ze neemt en blijft nemen. Het is een organisatie die volhoudt en volhardt.”

dichtbij: Nu kan je van buitenaf naar Broeders van Liefde kijken. Wat valt je op?

“Van alles eigenlijk. Wat mij blijft verbazen is hoe goed de organisatie er vandaag in slaagt om haar missie hedendaags te vertalen. Dat is niet evident met zo’n missie. Sinds een dik jaar is er vanuit de organisatie ook een nieuw elan in de samenwerking met de koepel. Heel tof om te voelen. Ik voel echt dat jullie naar beleidsmakers in Vlaanderen toe een trekkersrol en een verantwoordelijkheid opnemen. Daar ben ik echt wel blij mee. Tot slot is Broeders van Liefde een

organisatie die actief is in meerdere sectoren. Dat opent de deuren voor een geïntegreerde werking tussen sectoren als welzijn en bijvoorbeeld buitengewoon onderwijs.”

GEÏNTEGREERD

dichtbij: Er is wel wat te doen over die geïntegreerde werking en dat is niet altijd evident in de praktijk. Hoe zou jij ‘geïntegreerde werking’ omschrijven?

“Heel simpel? Het is luisteren naar de zorgvraag van een persoon. Wat is een persoon zijn zorg- en ondersteuningsvraag? Daarna stel je jezelf de vraag: hoe kunnen wij daar een antwoord op bieden? Een kind kan een vraag hebben naar ondersteuning op vlak van buitengewoon onderwijs en op vlak van welzijn. Maar veel interessanter is om het kind in zijn geheel te benaderen in plaats van vanuit de bestaande tweeledige structuur. In een geïntegreerde werking past de structuur zich aan aan het kind.”

dichtbij: Dat is ook het standpunt van de koepel?

“Ja. ‘Geïntegreerde zorg en ondersteuning’ is een van de vele tendensen die wij in de samenleving vaststellen en waar we als koepel op inzetten. Verschillende sectoren zullen zich hier op moeten voorbereiden: niet enkel buitengewoon onderwijs en welzijn, maar ook gewoon onderwijs, jeugdhulp en kinderopvang. Moet er bijvoorbeeld nog langer een apart circuit zijn voor kinderen met een

handicap? Waar ligt de lijn tussen de vroegere bijzondere jeugdzorg en gehandicaptenzorg? Allemaal achterhaalde discussies. We evolueren naar een geïntegreerd jeugd- en gezinsbeleid waar vertrokken wordt van de leeftijd van een persoon met zorgvragen en niet van de sector waar hij of zij al dan niet in past. Dat is een goede zaak. Het feit dat de overheid ook gekozen heeft om te evolueren naar een Agentschap Opgroeien* zet de tendens. Het staat trouwens ook in het regeerakkoord.”

WILLIAM BOEVA

dichtbij: Koepels en beleidsorganen: voor pakweg een opvoeder is het toch allemaal een beetje ver van het bed. Wat doet het Vlaams Welzijnsverbond eigenlijk precies?

“Ik begrijp dat, maar de krachten bundelen en samen je standpunt verwoorden naar de overheid toe, maakt je echt een pak sterker. Wij zijn een ledenvereniging met 750 leden en ongeveer 75 overleg- en adviesorganen. Een echte koepelorganisatie dus. Als werkgeversorganisatie vertegenwoordigen we onze leden dus in het paritair comité over loon- en arbeidsvoorwaarden. Maar we zijn meer dan dat. We doen aan collectieve belangenbehartiging. Zo nemen we standpunten van de sector mee naar de talloze overlegorganen waarin we onze leden vertegenwoordigen. En over dat alles proberen we transparant te zijn. Op vijf vergaderingen na, kunnen al onze

“ In een geïntegreerde werking past de structuur zich aan aan het kind

leden participeren in alle vergaderingen én vrij alle verslagen raadplegen. Onze leden maken eigenlijk mee ons beleidsplan.”

dichtbij: Terug naar de werkvloer. In de sector hoor je heel vaak de gevleugelde woorden ‘kwaliteit van leven’. Wat houdt dat voor jou in?

“Kwaliteit van leven is een universeel begrip. Het is voor elke mens met of zonder beperking een belangrijk issue. Het gaat over materieel welzijn, maar ook over lichamelijk en emotioneel welbevinden. Het gaat over zelfbepaling en deelnemen aan het maatschappelijk leven.”

dichtbij: Inderdaad en wat dat laatste betreft was je laatst erg scherp in een column. Je zei “In een inclusieve samenleving zijn we allemaal gevaccineerd.” Wat bedoel je daarmee?

“Klopt. Onlangs was ik op de inclusieve tentoonstelling ‘Ar(t)sène die werken van kunstenaars met en zonder beperking samenbrengt. Ik wist totaal niet welke werken gemaakt waren door iemand met een beperking. Dat raakte me echt. Het maakte ook niet uit, want enkel de kunstwerken zelf en de emoties die ze bij de kijker opwekten, deden ertoe. Dat is wat een inclusieve samenleving is: het doet er niet toe, want je hoort erbij.”

dichtbij: Maar de realiteit is vaak anders...

“Inderdaad. Dan hoor je wat mensen als William Boeva (*die in De Morgen getuigde over kwetsende opmerkingen over zijn beperking, n.v.d.r.*) en Daan Vander Steene (*zakelijk directeur van NTGent die in een rolstoel belandde en nu de slechte toegankelijkheid van vele plekken in Gent aanklaagt, n.v.d.r.*) meemaken. Dat is de rauwe realiteit. En die is sinds COVID-19 nog wat scherper gesteld. Je wil niet weten wat medewerkers en vooral ook gebruikers in voorzieningen hebben doorstaan. Tijdens de eerste lockdown werden zij echt volledig afgesneden van de samenleving. Dat was noodzakelijk, maar ook ongeloflijk schrijnend. Ondertussen is er een vaccin dat zijn effectiviteit bewijst. Daarom is het ook dubbel jammer dat er nog steeds mensen zijn die zich niet laten vaccineren en zich niet of onvoldoende houden aan de maatregelen. Daardoor worden we ook nu nog geconfronteerd met maatregelen die door de nog steeds aanhoudende vierde golf onvoldoende zullen blijken. Die mensen creëren drempels, terwijl we in een inclusieve maatschappij net drempels moeten wegnemen. Corona heeft een enorme rem gezet op de participatie in de samenleving voor ons allemaal. Maar veel meer voor mensen met een beperking en voor jongeren.”

dichtbij: Dus door je te laten vaccineren neem je drempels weg voor mensen met een beperking...

“ Als sociale ondernemers moeten we fundamenteel sociaal blijven en ondernemend worden

“Absoluut. Ik vind trouwens dat beleidsmakers en media veel meer de focus zouden moeten leggen hierop in het debat over vaccinatie. Het gaat alsmaar over het aantal besmettingen, het aantal mensen op intensieve en het aantal doden. Sinds april 2020 horen we dagelijks datzelfde liedje. Maar is dit werkelijk de spiegel van onze samenleving? Is de enige motivatie om je te laten vaccineren de druk op de ziekenhuizen wegnemen? Het is uiteraard een belangrijk argument, maar het is absoluut niet het enige. Het gaat ook over mentaal welzijn van jongeren, over participeren aan de samenleving van mensen die het moeilijker hebben en over wachtlijsten die al lang waren en nog langer zijn geworden. Het gaat ook over medewerkers in welzijn die overbevraagd worden. Denk maar aan de kinderopvang die momenteel kraakt. Dat zijn allemaal facetten van het debat die geen kans lijken te maken.”

dichtbij: Is het niet aan jullie om dat argument in te brengen in het debat? Het gaat inderdaad vooral over de ziekenhuizen en het bedrijfsleven.

“Dat probeer ik, maar het onderwerp is voor de media niet zo flitsend als de ziekenhuizen of het bedrijfsleven. Over welzijnssectoren wordt amper iets gemeld, daar kan ik kwaad van worden. Over mentaal welzijn werd er tijdens de tweede golf plots veel gesproken, maar toen er een nieuwe golf kwam, bleek ook dat al snel weer te verdampen. Over de consequenties die op lange termijn zwaar zullen doorwegen, wordt weinig gesproken. Mensen in zorg en welzijn worden zo enorm overbevraagd. En daar gaan we op termijn de gevolgen van dragen. Let op: ik minimaliseer de ziekenhuiscijfers niet. Daar moet absoluut over gesproken worden. Maar het moet een en-en-verhaal zijn.”

OUT OF THE BOX

dichtbij: Nu even over het uitbreidingsbeleid* van minister Beke. Hij wil er de wachtlijsten mee wegwerken. Zal dat lukken volgens jou of is het een voorbeeld van steekvlampolitiek?

“We gaan niet rond de pot draaien: eigenlijk zouden er geen wachtlijsten mogen zijn. Het is een maatschappelijke

Naast wat je wil bereiken, vind ik het belangrijk hoe je iets bereikt. Draagvlak creëren en samenwerking zijn zo belangrijk

lijke opdracht voor het werkveld én voor de beleidsmakers om daarop in te zetten. De Vlaamse regering heeft nu beslist om het uitbreidingsbeleid vervroegd in te zetten in de sector ondersteuning voor personen met een handicap. Dat is een goede zaak, want mensen met ernstige en dringende zorgnoden krijgen zo op kortere termijn perspectief. Maar een hoerastemming is niet op zijn plaats. Reeds aan het begin van de legislatuur wisten we dat de inspanningen niet voldoende zouden zijn om aan alle zorg- en welzijnsnoden te voldoen.”

dichtbij: Door meer mensen met een beperking middelen te geven, blijkt het aanbod niet langer afgestemd op de vraag, vooral op vlak van gebouwen. Er zijn met andere woorden bedden te kort. Hoe moet onze organisatie daar volgens jou op inspelen?

(*arzelt*) “Jullie moeten nu jullie ondernemerschap tonen en op korte termijn creatief zijn om mensen met dringende zorgvragen zo snel mogelijk een antwoord te bieden. Uitdagingen daarbij zijn inderdaad voldoende medewerkers en infrastructuur. Wanneer een voorziening plaats biedt aan 100 mensen, dan kan je er daar niet zomaar 120 of 200 van maken. Maar denk echt out of the box. Kijk naar de huurmarkt of naar andere opties die, desnoods tijdelijk, gebruikt kunnen worden. Misschien kunnen mensen op andere manieren thuis ondersteund worden, ook al vragen ze eigenlijk verblijf? Misschien verblijven er nu mensen in voorzieningen die minder intensieve fysieke zorg nodig hebben? Misschien kunnen we op zoek naar infrastructuur die op maat van hen is, zodat er plaats vrijkomt

in de voorzieningen van mensen met een ernstige beperking? Het aspect ‘ondernemen’ in sociaal ondernemerschap komt, mede door de persoonsvolgende financiering, manifest op de voorgrond te staan.”

dichtbij: Sociaal ondernemerschap is hot bij Broeders van Liefde. Het directieseminarie (*dat afgelast werd door corona, nvdr.*) stond helemaal in het teken daarvan en ook in dit nummer besteden we extra aandacht aan het thema (*zie p. 14-19, nvdr.*) Wat betekent dat begrip voor jou?

“Het sociale aspect is binnen de sector absoluut geen probleem. De grootste uitdaging voor de sector ligt bij het ‘ondernemen’. Sociaal ondernemen binnen de sector betekent meer durven springen en meer buiten de lijntjes durven kleuren. Dat is ook de reden waarom ik bij geïntegreerde zorg pleit voor kaderdecreten in plaats van voor strikte kaders. Binnen de kaders moeten ondernemers ruimte krijgen om hun ding te doen, zonder gehinderd te worden door regels en tussenschotten. Maar wat sociaal ondernemerschap echt sociaal maakt, is dat winsten binnen de organisatie blijven. Wat je over hebt, worden middelen om aan te wenden ten dienste van je cliënt en je maatschappelijk doel. Daarin ligt het verschil met de commerciële sector.”

dichtbij: En toch zijn er ook binnen de sociale sector commerciële spelers actief. Dat is dan eigenlijk een contradictie...

“Commerciële spelers hebben per definitie als doel winsten te maken die niet ten voordele van de gebruiker aangewend worden. Hun overschot-

ten worden uitgekeerd aan aandeelhouders. Ik zie weinig positieve kanten aan de commercialisering van de zorg. Als sociale ondernemers moeten we fundamenteel sociaal blijven en ondernemend worden. Het mag niet omslaan zodat we niet meer sociaal kunnen zijn omdat we té ondernemend worden.”

KLEINKINDEREN

dichtbij: Ben jij geboren met een hart voor mensen met een beperking of was er een moment waarop je een vonk hebt gekregen?

“Doe maar de vonk hoor. (lacht) Ik was 16 en begon als vrijwilliger in een voorziening voor mensen met een beperking. Voor mij was dat een totaal onbekende wereld. Ik kwam in een leefgroep te staan die bestond uit jongens en meisjes die even oud waren als ik. De ontmoeting met leeftijdsgenoten met een ernstige verstandelijke beperking was er eentje die mijn leven voorgoed veranderde. Ik was er enorm door gegrepen. Natuurlijk was ik de eerste dagen geschrokken en voelde het alsof wij niets met elkaar gemeen hadden. Maar na een paar dagen zag ik de mensen en niet langer de handicap. Toen kwam de echte klik of de ‘vonk’. Het raakte mij zo diep dat het uiteindelijk mijn leven geworden is, zij het nu op een eerder abstracte manier.”

dichtbij: Je bent al van alles geweest. Vrijwilliger, opvoeder, orthopedagoog, bestuurder. Waar ben jij het meest fier op?

“Op het grootvaderschap misschien? Ik heb nu twee kleinkinderen, en er zijn er nog twee onderweg. De energie die ik van hen krijg, is onbeschrijfelijk. Maar je bedoelt allicht professioneel. (lacht). Werken aan resultaten is belangrijk. Of je nu orthopedagoog bent of directeur. Maar de weg ernaartoe is minstens even belangrijk. Ik ben een man van processen. Naast wat je wil bereiken, vind ik het belangrijk hoe je iets bereikt. Draagvlak creëren en samenwerking zijn zo belangrijk. De job die ik nu doe, is daar eigenlijk het summum van. Wanneer ik geen draagvlak heb bij onze leden, kan ik niets bereiken. Pas op: dit is geen afscheidsinterview, hé (lacht). Ik ben nog maar 58 en kan dus zeker nog 9 jaar mee.” **db**

WABLIEF?

***AGENTSCHAP OPGROEIEN?**

// Het Agentschap Opgroeien bundelt sinds 2019 het aanbod van Kind en Gezin en Jeugdhulp.

***UITBREIDINGSBELEID?**

// De Vlaamse regering wil met haar uitbreidingsbeleid de wachtlijsten voor personen met een handicap versneld terugdringen door vervroegd extra budget uit te trekken.

IN MEMORIAM

Br. Louis Verschueren

° 17.10.1941 (Merksplas) † 29.10.2021 (Edegem)

Br. Louis had net, in het weekend, zijn tachtigste verjaardag gevierd en was alweer op weg om de interne post, in dit geval Dichtbij, rond te brengen toen hij in Multiversum onwel werd en naar het UZA werd overgebracht. Daar is hij in spoed geopereerd, door complicaties na de ingreep hebben we Br. Louis een week nadien toch moeten laten gaan.

Zoals Br. Louis geleefd heeft, zo is hij ook gestorven. Actief tot het laatste moment en altijd ten dienste van de organisatie en de congregatie. Hij was, met een korte onderbreking van een negental jaar, lid van het bestuursorgaan van vzw organisatie Broeders van Liefde, en lid van de regionale raad sinds de jaren tachtig van vorige eeuw.

Hij was de broeder die de dienst gebouwen mee vorm heeft gegeven en er een professionele dienst van maakte. Hij leefde voor zijn job en je kon hem altijd bellen voor grote en kleine problemen. Hij was steevast aanwezig op de belangrijke werfvergaderingen en voor een defecte CV kwam hij zelf kijken of hij het euvel kon oplossen.

In het bestuur van de verschillende vzw's in onze groep was het zijn specialiteit om alles van eigendommen, eigendomscontracten en bouwwerken op te volgen. Wat hij met veel kennis van zaken en met een groot enthousiasme deed. Wilde je iets weten over een eigendom, je kon steeds bij Br. Louis terecht.

Ook voor de congregatie kan hij een monument genoemd worden. Bijna even lang is Br. Louis lid geweest van de provinciale raad (tot 2000) en sinds 2012 van de regionale raad. Ook hier was zijn eerste aandacht de eigendommen en het gebouwenpatrimonium. Een ander thema voor Br. Louis was de leefregel van de broeders. Ook daar heeft hij hard op gewerkt om er de onnauwkeurigheden uit te halen, om voorstellen tot verbetering voor te stellen en om alles zeer overzichtelijk en logisch uit te schrijven.

Officieel was Br. Louis al enige tijd met pensioen, maar eigenlijk deed hij gewoon verder met wat hij altijd had gedaan. Bovendien nam hij er nog extra taken bovenop. Zo zorgde hij ervoor dat er in de centrale diensten geen interne post bleef liggen voor onze voorzieningen en scholen. Heel regelmatig deed hij zijn ronde om alle post ter plaatse te brengen. Hij was wellicht de enige die zo vaak in onze broedergemeenschappen en in onze scholen en voorzieningen kwam.

We zullen Br. Louis missen, zowel in onze broedergemeenschap als in de organisatie, voor zijn attentvolle aanwezigheid, zijn grote dienstbaarheid en zijn betrokkenheid.

van alle markten

GROUP PROTECT

Je woning renoveren of optimaliseren? Als medewerker van Broeders van Liefde geniet je van een korting van 10% op de diensten van Group Protect. Group Protect is een nationale bedrijvengroep die al meer dan 19 jaar actief is op het gebied van renovatie en optimalisatie van woningen en instaat voor o.a. isolatie, vochtbestrijding, zonnepanelen en dak- en gevelreiniging.

Meer info over offertes en plaatsbezoeken via:
www.dichtbijmagazine.be.

groep
WEER | WERK
sterk • op maat

10%
KORTING

WINTERWERK IN DE TUIN

Sociale werkplaatsen Weerwerk in Antwerpen, Gent en Roeselare en de beschutte werkplaats TWI in Woluwe geven je een exclusieve korting van 10% op materialen, gebruikte machines en het uurloon voor winterwerkzaamheden in de tuin in de periode november-maart. Het gaat hierbij steeds om 'grotere' onderhouds- of aanlegwerken, aangezien gewerkt wordt in ploegen van 4 à 5 medewerkers voor een halve dag. Je droomt van een heropgeleefde tuin, maar weet niet hoe eraan te beginnen?

Surf snel naar www.dichtbijmagazine.be en ontdek alles over deze actie.

Sommige pagina's op
www.dichtbijmagazine.be
zijn afgeschermd met een
wachtwoord.

DAT WACHTWOORD IS:
dichtbij

BONGO

Nog op zoek naar een passend kerstcadeautje voor je nonkel? Als medewerker van Broeders van Liefde kan je genieten van een korting van 10% en gratis levering op elke Bongo-bestelling. Met Bongo kies je voor originele cadeaubonnen met unieke belevenissen, dicht bij huis of verder weg. Als schenker kies je het thema van de belevenisbon. De ontvanger bepaalt welk arrangement hij kiest uit dat thema. Je kan kiezen uit meer dan 75 thema's.

De korting is enkel geldig als je je aankoop online doet via www.dichtbijmagazine.be.

10%
KORTING

Proficiat!

Kelly Rogiest uit Alexianen Zorggroep Tienen, An Meirlaen uit BuSO Sint-Gregorius (OV4) te Gentbrugge en Thomas Van Bouchaute uit Emmaüs Aalter Secundaire school winnen een droogbloemenboeket van Into the Wild. Extra lang genieten!

WIN!

Een Hoos-tas naar keuze t.w.v. €50

Zin om te schitteren met een tas die zowel mooi als duurzaam is? Dichtbij kan dankzij Hoos een medewerker gelukkig maken met een tas (of andere Hoos-producten) t.w.v. 50 euro! Kijk alvast eens welk product jouw voorkeur heeft op www.hoos.be

Speel mee!

Stuur het antwoord op de volgende vraag + naam van je werkplek naar nikkie.steyaert@broedersvanliefde.be. Deelnemen kan ook via het wedstrijdformulier op www.dichtbijmagazine.be

● **Hoe scoor jij Broeders van Liefde op vlak van sociaal ondernemerschap?**

Niet gewonnen? Als medewerker van Broeders van Liefde kan je genieten van tal van personeelsacties, ook van thuis uit. Zo zijn er tal van bedrijven die kortingen aanbieden via hun webshop!

Meer info op onze website, www.dichtbijmagazine.be

extralegale VOORDELEN

In mijn afwisselende loopbaan heb ik een hele rits collega's in alle maten en soorten gehad: dunne, dikke, drukke, rustige, gezellige, zakelijke, sportieve, lieve, behulpzame, klagende, zingende, creatieve, opgeruimde, georganiseerde, vlijtige, kritische, luisterende, laid-back, geëngageerde, gekke, grappige, oude, jonge, opgemaakte, natuurlijke. Ik kan me bij elk woord wel een (ex)collega voor de geest halen. Ik bel af en toe eens met een ex-collega. Dan halen we herinneringen op en check ik mijn huidige situatie even af. Een reality-check met ex-collega's. Ook nu weer ben ik omringd door een heel fijn team. Heel divers ook. De één is 'de bedrijfsleider' en wil dat het vooruit gaat. De ander 'de cactus' die zuurstof geeft aan het team met alle ideeën. We kunnen niet allemaal cactussen zijn, dan zou het niet vooruit gaan. We kunnen niet allemaal bedrijfsleiders zijn, er zou te veel competitie zijn. Diversiteit is dus goed. Goed, maar niet altijd gemakkelijk. De leerlingen van onze leefgroep oefenen hun 'verdraagzaamheidsspier'. Wij moeten dat ook soms doen. En eigenlijk komt het altijd neer op de reclameslogan van een bank: praten werkt! Ik leerde al in mijn opleiding dat reflecteren belangrijk was. Ik had geen idee wat het betekende, al werden we om onze oren geslagen met het woord en in "reflectiegroepen" ingedeeld. Maar ik heb pas echt geleerd wat reflecteren is in mijn huidige job. Hier heeft het woord handen en voeten gekregen. Als er iets niet duidelijk is, dan nemen ze de telefoon en leggen ze het nog maar eens uit. Dat is fijn. Dat die plooiën voortdurend gladgestreken worden. Ach werken. Het biedt zoveel. Ik heb eens een tijdje niet gewerkt, dan had ik ook

nooit vakantie. Nu wel. Ieder weekend weer een weekend! En regelmatig vakantie. Af en toe een cadeautje van het werk, een blik vol waardering, een drinkfles, taart, iedere dag een bord warme soep. En een loon. Dat hebben we natuurlijk ook nodig. We moeten ergens het beleg tussen onze boterham verdienen. En toch. Ik zou een ander werk kunnen doen, ik ben niet vies van werken en ik vind een heleboel interessant. Maar ik zou nooit kunnen werken zonder collega's. Collega's die je helpen lachen, je een tweede adem geven, de dingen relativeren, je helpen om de dingen op een rijtje te zetten.

Vorig weekend ging ik op wandel met een bende gepensioneerde dames en heren. Toen ik vertelde dat ik op veel plaatsen heb gewerkt, riep een dame uit: "Dan heb je heel veel collega's gehad! Wat fijn!" En dat is het inderdaad. want dat is toch het grote cadeau dat het werk je geeft: collega's.

// Leona Reyskens (1977) werkt als leerkracht in onze Limburgse ziekenhuisschool De Radar.

Sara Decock

ONBEPERKT VRIJWILLIGEN

Sara is al 10 jaar als vrijwilliger aan de slag op basisschool Sint-Gerolf Op Weg in Merendree. Ze heeft een mentale beperking en ondersteunt de school op logistiek vlak. Dat gaat van het dekken van de tafels in de refter en hulp bij de afwas tot het proper houden van de speelplaats. "De voorspelbaarheid van de taken is belangrijk voor haar", verklaart Sara's moeder Ingrid. "Tijdens het werk luistert ze graag naar haar radio. Ze houdt van het gezelschap en voelt zich verantwoordelijk. Het hele dorp kent haar, dus op die manier is het ook een mooi integratieproject." Net dat vindt directeur Petra Van Vooren erg belangrijk: "Ik laat onze leerlingen kennismaken met mensen met een beperking, als tegenwicht voor de beschermde context waarin ze opgroeien."

“

Het hele dorp
kent Sara

////////////////////////////////////

